

# Markus

## Agtergrond

Hierdie boek is een van die heel eerste geskrewe verhale oor die lewe van Jesus van Nasaret. Die oudste Christelike getuieis sê dit is geskryf deur Markus, ook genoem Johannes Markus — 'n medewerker van Paulus (Kol. 4:10; 2 Tim. 4:11) en 'n naby vriend van Petrus (1 Pet. 5:13). 'n Ou kerkhistorikus met die naam Papias vertel dat Markus al Petrus se ooggetuie-herinneringe versamel en in hierdie boek neergeskryf het.

Maar Markus het nie sommer net alles los op papier gegooi nie. Hy het baie versigtig die verhaal ontwerp. In die heel eerste sin sê hy wat hy glo:

**“Die evangelie van Jesus Christus, die Seun van God, begin só:”** - (Mark. 1:1)

Interessant genoeg is dit die enigste keer dat Markus self sê wat hy dink. Die res van die boek gebruik hy net om Jesus se woorde en daade voor jou te sit — en om te wys hoe mense op Hom reageer.

Markus se hele boek is soos 'n drama in drie bedrywe:

- Bedryf 1 (hfst. 1–8): Mense is verstom en vra: Wie is hierdie Jesus?
- Bedryf 2 (hfst. 8–10): Die dissipels verstaan nie mooi wat dit beteken dat Jesus die Messias is nie.
- Bedryf 3 (hfst. 11–16): Jesus word die Messiaanse Koning op 'n heel ander manier as wat enigiemand verwag het.

## Markus 1:1–8:26 — Gemengde reaksies op God se Koninkryk wat in Jesus kom

Ná die openingsin haal Markus die profete Jesaja en Maleagi aan. Hulle het voorspel dat God 'n boodskapper sou stuur om Israel voor te berei op God se koms (Mark. 1:2–15). Markus wys dat Johannes die Doper hierdie boodskapper is. En presies wanneer jy verwag dat God gaan verskyn — wys Markus vir Jesus.

Toe Jesus kom, gaan die hemel oop, die Heilige Gees daal op Hom neer, en God sê:

“Jy is my geliefde Seun. Oor Jou verheug Ek My.” (Mark. 1:11)

Markus gee dan 'n kort opsomming van Jesus se boodskap:

“Die Koninkryk van God het naby gekom.”

God kom om **sy wêreld te red**, om die mag van die **kwaad te breek**, en om **mense se lewens reg te maak**. Jesus nooi almal om **onder God se heerskappy te leef** — deur Hom te volg.

Daarna wys Markus 'n reeks verhale waar Jesus mense genees, bevry en herstel. Siekes word gesond, mense wat deur duister magte gebind is, word bevry. En Jesus doen selfs iets wat net God mag doen: Hy vergewe sondes.

Hierdie daade laat mense verskillend reageer:

- baie word volgelinge,
- baie weet nie wat om te dink nie,
- en die godsdienstige leiers beskuldig Hom van godslastering.

Jesus is nie verbaas oor hierdie gemengde reaksies nie. In hoofstuk 4 vertel Hy gelykenisse oor hoe God se Koninkryk stadig, stil en verrassend groei. Sy boodskap is soos saad wat op verskillende grond val — **party mense is oop, ander is hard. Die Koninkryk lyk klein soos 'n mosterdsaadjie, maar word later groot.**

Markus wys dat selfs die dissipels soms nie verstaan wie Jesus is nie. Hy beklemtoon: Almal sukkel om Jesus se ware identiteit te begryp.

# Markus

## Markus 8:27-10 — Wat dit beteken dat Jesus die Messias is

Dit bring ons by Bedryf 2, wat begin met Jesus se **belangrike vraag**:

**“Wie sê julle is Ek?”** Petrus antwoord: **“U is die Messias.”**

Maar Petrus dink aan 'n **sterk, militêre koning** wat Israel van Rome gaan bevry. Jesus wys vir hulle dat die Messias soos die Lydende Dienaar van Jesaja 53 is — **Een wat God se heerskappy bring deur sy lewe op te offer.**

Die dissipels verstaan dit glad nie. Hulle dink om Jesus te volg beteken **eer en status**. Jesus sê duidelik: Om My te volg is soos om jou kruis op te tel — **jy gee jouself vir ander.**

Markus wys drie keer in hierdie bedryf hoe Jesus verduidelik dat Hy gaan ly, sterf en opstaan — en elke keer verstaan die dissipels dit verkeerd.

In die middel van hierdie deel plaas Markus die storie van die verheerliking. Jesus neem drie dissipels berg toe. Skielik straal Hy, Moses en Elia verskyn by Hom, en 'n stem uit die wolk sê: **“Dit is my geliefde Seun.”** (Mark. 9:7)

Markus wys hiermee dat Jesus God se heerlikheid in menslike vorm is — **die Seun van God wat deur lyding Koning word.** Die dissipels is bang en verward — dit pas nie by hulle idees van 'n oorwinnende Messias nie.

## Markus 11-16 — Botsing, kruisdood en opstanding

Dit bring ons by Bedryf 3. Jesus gaan Jerusalem binne vir die Paasfees, en die skare verwelkom Hom as Koning. Hy gaan na die **tempel en maak dit skoon** — 'n daad wat wys dat Hy koninklike gesag het.

Die godsdienstige leiers voel bedreig en besluit om Hom dood te maak. Jesus waarsku die dissipels dat Jerusalem en die tempel binne 'n geslag vernietig sal word (hfst. 13), **en dat hulle ook vervolg sal word totdat Hy weer kom.**

Op die laaste aand (hfst. 14) vier Jesus die Paasmaal met sy dissipels. **Die brood en wyn wys nou na Hom — die ware Paaslam. Jesus se dood gaan verlossing bring van sonde en dood.**

Toe word Hy gearresteer en voor die Joodse raad en daarna Pilatus gebring. Pilatus laat Hom kruisig. Aan die kruis kom die laaste groot toneel:

Die hemel word donker.

Jesus roep uit.

En 'n Romeinse soldaat — 'n buitestaander — sê:

**“Hierdie man was werklik die Seun van God.”** (Mark. 15:39)

Hy is die eerste mens in die hele boek wat Mark se stelling reguit herken:

Die Messias is die gekruisigde Seun van God.

**Jesus word begrawe, maar op die eerste dag van die week ontdek twee vrouedissipels die leë graf.** 'n Engel sê: “Jesus leef! Gaan vertel dit aan die dissipels — Hy wag vir julle in Galilea.”

Hulle hardloop weg, bang en verbaas.

En so eindig die boek (Mark. 16:8) — met vrees, skok en oop vrae. Net soos die dissipels deur die hele boek nie mooi verstaan het nie.

# Markus

## Markus 16:9-20 — Die langer slot

Baie Bybels het 'n langer slot waar Jesus aan die dissipels verskyn. Maar daar is ook 'n nota wat sê dat hierdie slot nie in die oudste manuskripte voorkom nie. Dit kan wees dat dit later bygevoeg is, of dat Markus 'n kort, skerp einde bedoel het.

Die kort einde pas eintlik perfek by die boek se doel:

**Die hele verhaal wys dat die lydende, gekruisigde en opgestane Jesus werklik die Messias, die Seun van God is** — al lyk dit vreemd, verrassend en skokkend.

**En nou moet die leser self besluit:**

Gaan ons vlug van verwarring?

Of gaan ons glo dat die Gekruisigde ons Koning is — en die goeie nuus verder vertel?

Dit is presies die uitnodiging waarmee Markus ons laat.